

ПРИЧИНИ НЕВДАЧ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вінницький національний технічний університет;

Анотація

Розглянуті можливі причини, чому реалізація проекту може бути неуспішною. Причини неуспіху або обмеженого успіху проектів є різноманітними і можуть виникати в будь-якій сфері управління проектами.

Ключові слова: причини невдачі, провал проекту, управління проектами.

Abstract

The possible reasons why the implementation of the project may not be successful are considered. The reasons for project failure or limited success are varied and can occur in any area of project management.

Keywords: reasons for failure, project failure, project management.

Вступ

Управління проектами та його методологія постійно розвиваються та вдосконалюються для підвищення ефективності задоволення вимог клієнтів. Але, незважаючи на планування, виконання та моніторинг проектної діяльності, наявність значних відмінностей між проектами може спричинити несподівані проблеми.

Невдалі проекти дорого обходяться. Згідно з результатами дослідження Інституту управління проектами (PMI) [1], з кожного мільярда доларів інвестицій у проекти та програми організації втрачають майже 109 млн. дол. США. І чим більшим є проект за масштабами та обсягами фінансування, тим невдалішим він може виявитися.

Метою дослідження є характеристика основних причин, які можуть призвести до невдач реалізації проектів.

Результати дослідження

Проект – це діяльність для досягнення унікальної мети протягом обмеженого часу. Кожен проект унікальний, тобто немає двох однакових проектів, наприклад двох однакових рекламних кампаній або двох однакових спортивних клубів. Крім того, проектна робота завжди обмежена часом і ресурсами, головними з яких є обсяги фінансування [2].

Отже, що спричиняє неуспішність проекту? За даними PMI, поширені причини невдач проектів включають різні чинники від зміни організаційних пріоритетів (40%) до обмеження ресурсів (20%). Керівник проекту не може вплинути на деякі з цих факторів, але може мати справу з іншими.

Узагальнення основних причин невдалих проектів було здійснено американським дослідником Р.Купером, який виділив наступні.

Однією з першочергових причин провалу проекту є неправильне визначення цілей проекту. Це питання є багатограним і має різноманітні негативні наслідки. Невизначеність і помилки в постановці цілей неминуче призведуть до необхідності масштабної переробки, що є дорогою процедурою. Вартість таких змін різко зростає, коли вони здійснюються на наступних стадіях проекту. Правильне планування та увага до деталей мають вирішальне значення і допомагають уникнути цих проблем. Дослідження показали, що за кожну годину, заощаджену на технічних змінах, можна зекономити від двох до чотирьох годин робочого часу. Крім того, проблеми, пов'язані з внесенням змін, можуть збільшити тривалість і вартість проектних робіт у півтора рази. Також дослідження показали, що працівники, які не змотивовані переробляти готову роботу через погане планування проектувальниками, демонструють значне зниження продуктивності [3].

Другою важливою причиною є прорахунки в бюджеті. Високий рівень конкуренції і традиційна спрямованість на скорочення бюджету часто призводить до нереально низьких бюджетів, що призводить до заниження вартості проекту. Надто малий бюджет зрештою призводить до зростання витрат понад «звичайний» бюджет. Потреби в якісних матеріалах, обладнанні та інструментах, необхідних для продуктивної роботи, не будуть задоволені, що призведе до зниження ефективності

роботи та демотивації членів команди проекту. Це зниження ефективності роботи призведе до збільшення витрат, пов'язаних з необхідністю багаторазової перевірки неякісно виконаної роботи.

Труднощі з бюджетуванням особливо помітні на завершальній стадії проекту. На цьому етапі фінансові обмеження часто заважають залучити необхідних експертів чи спеціалістів у вирішальний момент, наприклад, для встановлення обладнання або усунення несправностей та інших відхилень від початкового плану. У результаті виникає необхідність відтермінувати завершення проекту і згодом вирішувати ці питання в більш терміновому порядку. Однак цей підхід є дорожчим і зрештою призводить до збільшення загальної вартості проекту [3].

Третя причина полягає в необхідності дотримання графіка робочого часу. Прагнення скоротити термін реалізації проекту є виправданим, оскільки це дає змогу випередити конкурентів, заощадити ресурси та раніше розпочати наступний проект, збільшуючи, в тому числі, прибуток. Своєчасна реалізація проектів або навіть їх завершення раніше встановленого терміну зміцнює позицію проектної команди в очах клієнтів. Це спонукає їх взяти на себе сміливі зобов'язання завершити проект достроково, незалежно від витрат, навіть якщо це означає компроміс із якістю, надійністю, безпекою тощо, оскільки немає інших засобів досягнення рекордних результатів.

Як правило, результати таких дій призводять до протилежних результатів, що спричиняє типові помилки:

- коли етапи виконання проекту надмірно накладаються, ресурси розпорошуються, що призводить до зниження продуктивності праці, також це вимагає частих налаштувань і більше часу, що витрачається на наступні етапи роботи;

- витрати ресурсів, які є водночас надмірними та неефективними, можуть значно збільшити вартість проекту;

- для оптимізації розподілу ресурсів іноді необхідно враховувати емоційний стан співробітників. Це означає, що стратегії, спрямовані на скорочення витрат і максимізацію ефективності, можуть мати негативний вплив на моральний стан і мотивацію [3].

Невдачі проекту можна пояснити четвертою причиною, пов'язаною з недостатньою кваліфікацією та браком навчання працівників. Це особливо поширене в тих організаціях, які надають пріоритет проектній діяльності.

Керівники проектів часто вважають, що робота над одним проектом дає мало знань або розуміння для роботи над іншим проектом через припущення, що кожен проект є унікальним і винятковим. Однак це переконання є хибним, оскільки воно впливає з неправильного розуміння об'єктивних моделей, які є універсальними за своєю природою та невід'ємними для самого проекту. Насправді всі проекти мають подібності та закономірності, які можна вивчити та застосувати до майбутніх проектів.

Проекти характеризуються тимчасовим характером. Тому у разі невдачі отриманий досвід може бути неактуальним. Філософія доволі проста: «Невдача? Забудь про це та йди далі. Успіх? Давайте грітися у нашій славі». Тим не менш, є певні компанії (наприклад, Microsoft), які ретельно збирають і оцінюють усі невдачі та труднощі, що виникають під час виконання проекту [3].

Управління проектами відіграє вирішальну роль у стимулюванні змін, сприянні інноваціям і здобутті конкурентної переваги для компаній, які визнають його важливість. Це пояснюється тим, що всі нові продукти, послуги та вдосконалення, які виходять на ринок, є результатом ефективного управління проектами, що веде до зростання доходу, підвищення цін на акції та загального організаційного розвитку. Компанії, які цінують результати аудитів проектів, розуміють їх важливість як цінних уроків для самовдосконалення та розвитку. І навпаки, компанії, які не вчаться з минулого досвіду, навіть негативного, можуть повторити свої помилки в майбутньому та тим самим відстати від своїх конкурентів.

Висновки

Виявлено, що під час роботи над проектом може виникнути велика кількість дрібних і великих проблем. Однак для кожного з них можна знайти рішення. Низькоефективні організації витрачають майже в 12 разів більше ресурсів на невдалі проекти, ніж високоефективні компанії. Тому обов'язково потрібно аналізувати виконані проекти, щоб зменшити ймовірність майбутніх невдач в управлінні проектами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дослідження «Пульс професії». URL: <https://www.pmi.org/learning/thought-leadership/pulse#>
2. Батенко Л.П., Загородніх О.А., Ліщинська В.В. Управління проектами: навч. посіб.. Київ : КНЕУ, 2003. 231 с.
3. Основні причини невдач управління проектами. URL: https://stud.com.ua/21395/menedzhment/osnovni_prichini_nevdach_upravlinnya_proektami

Пілявоз Тетяна Миколаївна – к.е.н., доцент кафедри підприємництва, логістики та менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: vitan1975.75@gmail.com.

Рибак Богдан Володимирович — студент групи П-206, факультет менеджменту і інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: bogdanribak1111@gmail.com

Piliavoz Tetiana – Cand. Sc. (Econ.), Assistant Professor of the Department of Entrepreneurship, Logistics and Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia. e-mail: vitan1975.75@gmail.com.

Rybak Bogdan V. — Department of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email :bogdanribak1111@gmail.com